

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om arbetsmiljö på fartyg (konsoliderad elektronisk utgåva)

Ändringar införda t.o.m. TSFS 2022:59.

Den konsoliderade elektroniska utgåvan kan innehålla fel. Observera därför att det alltid är den tryckta utgåvan som gäller.

Innehåll

1 kap. Allmänt	1
Tillämpning.....	1
Definitioner och förkortningar.....	2
Undantag.....	3
Ömsesidighetsklausul.....	3
Bestämmelser om straff.....	4
2 kap. Arbetsmiljöverkets föreskrifter	4
Systematiskt arbetsmiljöarbete.....	4
Användning av arbetsutrustning.....	4
Användning av lyftanordningar och lyftredskap.....	4
Användning av motorkedjesågar och röjsågar.....	4
Användning av pressar och gradsaxar.....	4
Användning och kontroll av trycksatta anordningar.....	4
Användning och utförande av personlig skyddsutrustning.....	5
Arbete i explosionsfarlig eller toxisk miljö.....	5
Arbete vid bildskärm.....	5
Arbetsanpassning.....	5
Artificiell optisk strålning.....	6
Asbest.....	6
Belastningsergonomi.....	7
Belysning och dagsljus.....	7
Blybatterier.....	8
Buller.....	8
Elektromagnetiska fält.....	8
Ensamarbete.....	9
Frisörarbete.....	9
Första hjälpen och krisstöd.....	9
Gaser.....	9
Gravida och ammande arbetstagare.....	9
Hamnarbete.....	9
Hygieniska gränsvärden.....	9
Kemiska arbetsmiljörisiker.....	10
Kvarts.....	10
Mast- och stolparbete.....	10
Medicinska kontroller i arbetslivet.....	10
Organisatorisk och social arbetsmiljö.....	10
Skyddsåtgärder mot skada genom fall och ras.....	10
Skyltar och signaler.....	10
Smittrisker.....	11

Transportstyrelsens föreskrifter om arbetsmiljö på fartyg;

TSFS 2019:56

Konsoliderad elektronisk
utgåva

beslutade den 18 juni 2019. Ändringar införda t.o.m. TSFS 2022:59.

Den konsoliderade elektroniska utgåvan kan innehålla fel. Observera därför att det alltid är den tryckta utgåvan som gäller.

SJÖFART

1 kap. Allmänt

Tillämpning

1 § Dessa föreskrifter gäller, om inte annat särskilt anges, för svenska fartyg där arbetstagare utför fartygsarbete för arbetsgivares räkning.

För fartyg i inlandssjöfart gäller inte 2 kap. 26, 27, 49 och 57 §§.

Föreskrifterna gäller inte örlogsfartyg.

2 § Bestämmelser om arbetsmiljön på örlogsfartyg finns i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2011:91) om arbetsmiljö på örlogsfartyg.

För fartyg i inlandssjöfart finns ytterligare bestämmelser om arbetsmiljö i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2018:60) om fartyg i inlandssjöfart.

För fartyg i nationell sjöfart finns ytterligare bestämmelser om arbetsmiljö i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2017:26) om fartyg i nationell sjöfart.

3 § I dessa föreskrifter anses redaren vara arbetsgivare till den som utför fartygsarbete, även om den senare är anställd av annan än redaren.

Med redare likställs i dessa föreskrifter den som i redarens ställe utövar ett avgörande inflytande över fartygets drift.

4 § Bestämmelser om att dessa föreskrifter kan gälla även för arbetsgivare och för yrkesmässig verksamhet utan anställda framgår av 3 kap. 5 § arbetsmiljölagen (1977:1160).

5 § De hänvisningar som i Arbetsmiljöverkets föreskrifter görs till Arbetarskyddsstyrelsen eller Arbetsmiljöverket ska vid tillämpning av dessa föreskrifter avse Transportstyrelsen.

Instruktioner och liknande, som enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter ska finnas på svenska, ska finnas på fartygets arbetsspråk, om fartygets arbetsspråk inte är svenska.

Definitioner och förkortningar

6 § I dessa föreskrifter används följande definitioner och förkortningar.

<i>arbetstagare</i>	varje person som utför en arbetsuppgift ombord på ett fartyg för en arbetsgivares räkning, inbegripet personer under utbildning
<i>buller</i>	icke önskvärt ljud som omfattar både hörselskadligt och störande ljud
<i>daglig buller-exponeringsnivå, $L_{EX,h}$</i>	ekvivalent A-vägd ljudtrycksnivå som omfattar allt buller på arbetsplatsen, inklusive impulsbuller
<i>erkänd organisation</i>	sådan organisation som avses i 1 kap. 5 § fartygs-säkerhetslagen (2003:364) och till vilken Transportstyrelsen med stöd av 9 kap. 2 § fartygssäkerhets-förordningen (2003:438) har lämnat över uppgifter
<i>fartyg i inlandssjöfart</i>	farkost som omfattas av Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2018:60) om fartyg i inlandssjöfart
<i>fartyg i nationell sjöfart</i>	fartyg som omfattas av Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2017:26) om fartyg i nationell sjöfart
<i>fartygsarbete</i>	arbete för fartygets räkning som utförs ombord eller på annat ställe av någon som följer med fartyget
<i>IMO</i>	den internationella sjöfartsorganisationen (International Maritime Organization)
<i>IMO-koden om bullernivåer på fartyg</i>	den internationella koden om bullernivåer på fartyg, (IMO Code on noise levels on-board ships), resolution MSC.337(91) antagen genom resolution MSC.338(91)
<i>gränsvärde</i>	värde som inte får överskridas
<i>IMDG-koden</i>	den internationella överenskommelsen om transport av förpackat farligt gods (International Maritime Dangerous Goods Code)
<i>ISGOTT</i>	International Safety Guide for Oil Tankers and Terminals
<i>ISM</i>	internationella säkerhetsorganisationskoden (International Safety Management Code)
<i>minderårig</i>	den som inte fyllt 18 år

<i>omfattande ombyggnad</i>	förändring av: – bredd – längd – malldjup – typ – livstid (förlängning)
<i>praktik</i>	alla de former av arbetsplatsförlagt lärande som förekommer inom ramen för en utbildning
<i>praktikgivare</i>	den som tar emot minderårig för praktik
<i>redare</i>	fartygets ägare eller den som har övertagit ansvaret för fartygets drift från ägaren
<i>riskbedömning</i>	bedömning av riskerna för att någon kan komma att drabbas av ohälsa eller olycksfall, i syfte att avgöra om åtgärder behöver vidtas
<i>SOLAS</i>	1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss (International Convention for the Safety of Life at Sea)
<i>skolhuvudman</i>	den som driver en verksamhet för utbildning av minderåriga
<i>skolvecka</i>	en vecka då eleven går minst en dag i skolan
<i>uppdragsgivare</i>	den som på annat sätt än att vara arbetsgivare låter minderårig utföra arbete
<i>äldre barn</i>	barn som fyllt 13 år men inte 16 år

Undantag

7 § Transportstyrelsen kan, om det finns särskilda skäl, medge undantag från dessa föreskrifter om det inte strider mot internationella överenskommelser eller gemenskapsrättslig lagstiftning.

Där det i dessa föreskrifter finns andra bestämmelser om undantag, gäller de bestämmelserna i stället för vad som anges i första stycket.

Ömsesidighetsklausul

8 § Varor som lagligen saluförs i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller i Turkiet, eller som har sitt ursprung i och som lagligen saluförs i en Eftastat som är part i EES-avtalet förutsätts vara förenliga med dessa regler. Tillämpningen av dessa regler omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/515 av den 19 mars 2019 om ömsesidigt erkännande av varor som är lagligen saluförda i en annan medlemsstat och om upphävande av förordning (EG) nr 764/2008. (TSFS 2022:12)

Bestämmelser om straff

9 § Bestämmelser om ansvar vid överträdelse av vissa föreskrifter om arbetsmiljön på fartyg följer av 8 kap. 2 § första stycket arbetsmiljölagen (1977:1160) och 8 kap. 3 § fartygs säkerhetslagen (2003:364).

2 kap. Arbetsmiljöverkets föreskrifter

Systematiskt arbetsmiljöarbete

1 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:1) om systematiskt arbetsmiljöarbete.

Allmänna råd

Motsvarande krav på organisation av arbetsmiljöarbetet finns även i internationella säkerhetsorganisationskoden (ISM).

För mer information om risker vid fartygsarbete, säkra arbetssätt och de krav som ställs i Arbetsmiljöverkets föreskrifter hänvisas till Arbetsmiljöverkets och Transportstyrelsens webbplatser.

Användning av arbetsutrustning

2 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2006:4) om användning av arbetsutrustning.

Användning av lyftanordningar och lyftredskap

3 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2006:6) om användning av lyftanordningar och lyftredskap.

4 § Utrustning och skyddssystem som ska uppfylla 3 § får i stället uppfylla de likvärdiga krav som ställs av en erkänd organisation.

Användning av motorkedjesågar och röjsågar

5 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2012:1) om användning av motorkedjesågar och röjsågar.

Användning av pressar och gradsaxar

6 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 1999:8) om användning av pressar och gradsaxar.

Användning och kontroll av trycksatta anordningar

7 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller 1–5, 7 och 8 kap. Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2017:3) om användning och kontroll av trycksatta anordningar.

Vad som sägs i Arbetsmiljöverkets föreskrifter om användning och kontroll av trycksatta anordningar om kontroll av trycksatta anordningar gäller inte anordningar som kontrolleras av en erkänd organisation eller tryckkärl som är avsedda för drift av fartyg i inlandssjöfart.

8 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2006:8) om provning med över- eller undertryck.

Användning och utförande av personlig skyddsutrustning

9 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:3) om användning av personlig skyddsutrustning.

10 § Bestämmelser om utrustning för personligt bruk finns även i Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2016:81) om marin utrustning.

Arbete i explosionsfarlig eller toxisk miljö

11 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2003:3) om arbete i explosionsfarlig miljö.

Allmänna råd

Fartyg som tillämpar anvisningar och checklistor i ISGOTT uppfyller vanligen kraven i Arbetsmiljöverkets föreskrifter (2003:3) om arbete i explosionsfarlig miljö med undantag för bestämmelserna om zonklassning. För kemikalietankfartyg finns även rekommendationer i Tanker Safety Guide (Chemicals) och för gastankfartyg i Tanker Safety Guide (Liquefied Gas).

12 § Dessa föreskrifter om arbete i explosionsfarlig miljö gäller inte när explosionsfarliga ämnen är föremål för sådan transport som avses i Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2022:52) om transport till sjöss av förpackat farligt gods (IMDG-koden). (TSFS 2022:59)

13 § *Har upphävts genom (TSFS 2022:12).*

Arbete vid bildskärm

14 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller vid kontorsarbetsplatser Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 1998:5) om arbete vid bildskärm.

Arbetsanpassning

15 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2020:5) om arbetsanpassning. (TSFS 2022:12)

Artificiell optisk strålning

16 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2009:7) om artificiell optisk strålning.

Asbest

17 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2006:1) om asbest med de tillägg som framgår av 18–24 §§.

Allmänna råd

För information och vägledning om asbestförekomst och arbete med asbest ombord på fartyg hänvisas till:

- 1. IMO:s riktlinje "Guidelines for maintenance and monitoring of on-board materials containing asbestos" (MSC/Circ.1045).*
- 2. Prevents material: "Asbest – arbeta på rätt sätt".*

Undantag från kravet på tillstånd

18 § Om behandling, bearbetning eller rivning av asbesthaltigt material måste utföras omedelbart med hänsyn till fartygets säkra framförande och sjösäkerheten i övrigt, får befälhavaren besluta att arbetet ska utföras trots att tillstånd från Transportstyrelsen saknas.

Innan befälhavaren fattar ett sådant beslut ska samråd ha skett med skyddskommittén eller, om sådan saknas, skyddsombudet.

Beslutet ska antecknas i skeppsdagboken eller, om sådan inte finns, antecknas särskilt. Av anteckningarna ska skälen till beslutet samt eventuellt avvikande meningar framgå.

Skyddsutrustning

19 § På fartyg där asbest eller asbesthaltigt material finns ska det ombord finnas utrustning för sådant asbestarbete som avses i 18 och 23 §§. Med utrustning avses såväl teknisk utrustning som personlig skyddsutrustning.

Första stycket gäller inte fartyg i kustnära sjöfart om en riskbedömning visar att det med hänsyn till fartygets användning och omständigheterna i övrigt är uppenbart obehövt att medföra sådan utrustning ombord. Riskbedömningen ska visa att allt arbete med reparationer och underhåll kan genomföras på varv eller vid kaj av företag med tillstånd för behandling, bearbetning eller rivning av asbest.

Inventering

20 § Fartyg som kan misstänkas innehålla asbest ska inventeras för klargörande om asbest eller asbesthaltigt material förekommer.

Om asbest finns ombord ska risken för exponering och behovet av åtgärder bedömas. Resultatet av inventeringen ska dokumenteras. Dokumentationen ska finnas tillgänglig ombord och hållas uppdaterad.

21 § Ett utländskt fartyg som ska byta till svensk flagg ska inventeras enligt 20 § för att klargöra om asbest förekommer ombord. En sådan inventering behöver inte göras om det utländska fartyget redan har inventerats och underhållits i enlighet med IMO:s riktlinjer Guidelines for maintenance and monitoring of on-board materials containing asbestos (MSC/Circ.1045).

Märkning

22 § Asbestförekomst ska märkas upp med varningstext på väl synlig plats på eller i omedelbar närhet till materialet eller det ställe där asbest förekommer. Texten ska vara skriven på svenska, och för fartyg på internationell resa även på engelska.

Kontroll och underhåll

23 § Kontroll- och underhållsprogram för asbest och asbesthaltigt material ska finnas.

Kontroll av att kapslingen av inkapslad asbest är intakt ska göras till exempel i samband med skyddsronnd eller med de tätare intervall som bedöms som lämpligt. Skador på kapslingen ska repareras utan dröjsmål.

När tätheten på kapsling regelmässigt skadas av vibrationer, mekanisk påverkan eller andra liknande förhållanden, ska dessa partier med asbest saneras och ersättas med annat material.

24 § Alla åtgärder omfattande asbest och asbesthaltigt material ska dokumenteras. Dokumentationen ska finnas samlad och tillgänglig ombord.

Belastningsergonomi

25 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2012:2) om belastningsergonomi.

Belysning och dagsljus

26 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller 135–136 §§ Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2020:1) om arbetsplatsens utformning med de tillägg som följer av 27 §. (*TSFS 2022:12*)

27 § Stadigvarande arbetsplatser samt arbetslokaler och personalutrymmen som är avsedda att vistas i mer än tillfälligt ska så långt som möjligt utformas så att de får tillfredsställande dagsljus och utrustas med den artificiella belysning som är ändamålsenlig för det arbete som pågår utan att det egna fartygets eller andra fartygs navigation äventyras.

Blybatterier

28 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetskyddsstyrelsens kungörelse med föreskrifter (AFS 1988:4) om blybatterier för drivning av fordon.

Buller

29 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2005:16) om buller med de tillägg som framgår av 30–32 §§.

Allmänna råd

Ljudnivåerna ombord bör sänkas till lägsta möjliga nivå med hänsyn tagen till den tekniska utvecklingen och till vad som är rimligt och praktiskt möjligt.

Information avseende ljudnivåmätningar och bullerdämpande åtgärder finns i IMO-koden om bullernivåer på fartyg.

Utifrån vad som är rimligt och praktiskt möjligt bör de maximala ljudnivåerna som återfinns i bilaga 1 och de luftljudisoleringsstal som framgår av IMO-koden om bullernivåer på fartyg inte överskridas. (TSFS 2022:12)

Förlängd exponering

30 § Vid exponeringstider mellan 8 och 24 timmar ska den dagliga bullerexponeringen inte överstiga 80 dB(A).

Allmänna råd

På Arbetsmiljöverkets webbplats finns en bullerkalkylator som kan användas för uträkning av daglig bullerexponeringsnivå. Den utgår från en åtta timmars arbetsdag (L_{ex8h}). För att få den dagliga bullerexponeringsnivån för 24 timmar (L_{ex24h}) minskas erhållet värde med 5 dB.

Ljudnivåer från larm

31 § Larmanordningar ska avge signaler som kan uppfattas av alla som berörs av faran.

32 § Ljudnivån från larmsignaler där någon person normalt vistas (öronnivå) får inte vara högre än 115 dB(A). Vid normal drift och moderata väderförhållanden ska larmet överstiga bakgrundsnivån med minst 10 dB(A) och max. 20 dB(A) i alla utrymmen. Larmets frekvensområde ska, om det inte utgörs av klockor, huvudsakligen ligga i frekvensområdet från 200 till 2 500 Hz.

Lägsta ljudnivån från larm i sovhytter ska vara 75 dB(A).

Elektromagnetiska fält

33 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2016:3) om elektromagnetiska fält.

Ensamarbete

34 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse (AFS 1982:3) om ensamarbete med de tillägg som följer av 35 §.

35 § På fartyg där ensamarbete kan förekomma på isolerad plats, ska en förbindelse upprättas för kommunikation mellan arbetstagaren och annan bemannad plats, lämpligtvis på bryggan.

Frisörarbete

36 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse med föreskrifter (AFS 1985:18) om frisörarbete.

Första hjälpen och krisstöd

37 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 1999:7) om första hjälpen och krisstöd.

Gaser

38 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller 1–4, 6–11 och 22 §§ Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 1997:7) om gaser.

39 § Särskilda bestämmelser om kylanläggningar med ammoniak finns i Sjöfartsverkets föreskrifter och allmänna råd (SJÖFS 2004:12) om kylanläggningar med ammoniak på fartyg.

40 § Bestämmelser om användning m.m. av CFC, övriga CFC, haloner, HCFC och HFC finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 av den 16 september 2009 om ämnen som bryter ner ozonskiktet, i lydelsen enligt kommissionens förordning 2017/605, samt i förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser.

Gravida och ammande arbetstagare

41 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2007:5) om gravida och ammande arbetstagare.

Hamnarbete

42 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller 1–7, 10–22 och 24–37 §§ Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:9) om hamnarbete.

Hygieniska gränsvärden

43 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2018:1) om hygieniska gränsvärden.

Kemiska arbetsmiljörisker

44 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2011:19) om kemiska arbetsmiljörisker.

Allmänna råd

Rekommendationer avseende arbete i slutna utrymmen finns i IMO-resolution A.1050(27) "Revised recommendations for entering enclosed spaces aboard ships".

För vägledning vid val av mätinstrument för slutna utrymmen se IMOs riktlinje MSC.1/Circ.1477 "Guidelines to facilitate the selection of portable atmosphere testing instruments for enclosed spaces as required by SOLAS regulation XI-1/7".

Kvarts

45 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2015:2) om kvarts – stendamm i arbetsmiljön.

Mast- och stolparbete

46 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller 1–5, 12 § andra stycket, 13–15, 20–23, 25 och 26 §§ Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 2000:6) om mast- och stolparbete.

Medicinska kontroller i arbetslivet

47 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller 1 §, 2 § 1, 2, 4 och 5, 3 § 1, 2 och 5, 4 § 3 samt 5–28, 32–43, 63–70 och 80–82 §§ Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2019:3) om medicinska kontroller i arbetslivet.

Organisatorisk och social arbetsmiljö

48 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2015:4) om organisatorisk och social arbetsmiljö.

Skyddsåtgärder mot skada genom fall och ras

49 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse (AFS 1981:14) om skyddsåtgärder mot skada genom fall och 1–13 och 15 §§ Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse (AFS 1981:15) om skyddsåtgärder mot skada genom ras.

Skyltar och signaler

50 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller 164–166 §§ Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2020:1) om arbetsplatsens utformning.

Symbolerna i författningen i första stycket får ersättas med symboler utvecklade enligt internationellt vedertagen praxis för sjöfarten. (TSFS 2022:12)

Smittorisker

51 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2018:4) om smittorisker.

Smältsvetsning och termisk skärning

52 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 1992:9) om smältsvetsning och termisk skärning.

Stegar och arbetsbockar

53 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2004:3) om stegar och arbetsbockar.

På fartyg ska stegar alltid vara stagade eller förankrade såvida det inte är uppenbart obehövligt.

Syntetiska oorganiska fibrer

54 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2004:1) om syntetiska oorganiska fibrer.

Tillfälliga personlyft med kranar och truckar

55 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2006:7) om tillfälliga personlyft med kranar eller truckar.

Truckar

56 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2006:5) om användning av truckar.

Ventilation och klimat

57 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller 110–130 §§ Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2020:1) om arbetsplatsens utformning. (TSFS 2022:12)

Allmänna råd

För beräkning av luftmängder, värme- och kylkapacitet samt vid injustering av ventilationen i fartygs inredning, bör ISO 7547:2002 följas, med det undantaget att den minsta friskluftsmängden till en hytt bör vara beräknad för minst två personer.

Vibrationer

58 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller 1–8 §§, 9 § första stycket samt 10–13 §§ Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2005:15) om vibrationer med de tillägg som framgår av 59 och 60 §§.

59 § När helkroppsvibrationer är orsakade eller överförda av fartygskrovet, gäller inte gränsvärdet för helkroppsvibrationer om det med hänsyn till den aktuella tekniska utvecklingen och arbetsplatsens särskilda karaktär inte är möjligt att uppfylla dessa skyldigheter.

60 § Vid nybyggnation ska det eftersträvas att fartygsvibrationerna inte överstiger de värden som enligt SS-ISO 6954, tabell 1, förväntas ge klagomål.

Åtgärder mot våld och hot i arbetsmiljön

61 § På fartyg som omfattas av dessa föreskrifter gäller Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse med föreskrifter (AFS 1993:2) om åtgärder mot våld och hot i arbetsmiljön.

3 kap. Minderåriga

Syfte

1 § Syftet med bestämmelserna i detta kapitel är att förebygga att den som inte fyllt 18 år genom sin arbetsmiljö drabbas av ohälsa och olycksfall eller får sämre förutsättningar att utvecklas eller tillgodogöra sig utbildning.

Allmänna råd

De allmänna råden i Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2012:3) om minderårigas arbetsmiljö och den vägledning som tagits fram av Arbetsmiljöverket kan ge kompletterande information och vägledning vid tillämpning av bestämmelserna i detta kapitel om minderåriga.

Tillämpningsområde

2 § Bestämmelserna i detta kapitel gäller arbetsgivare, uppdragsgivare, befälhavare, skolhuvudmän och praktikgivare som låter minderårig utföra fartygsarbete som arbetstagare eller i yrkesmässig verksamhet eller på annat sätt genomgår utbildning på fartyg som omfattas av dessa föreskrifter.

För skolhuvudmän gäller dock endast 3–5 och 7–9 §§.

Bestämmelser om när en minderårig får utföra fartygsarbete finns i 4 kap. 7 § fartygssäkerhetslagen (2003:364) och 45 § sjömanslagen (1973:282).

Bestämmelser om befälhavarens ansvar för arbetsmiljön och minderårigas arbete finns i 4 kap. 8 och 9 §§ fartygssäkerhetslagen.

Undersökning och riskbedömning

3 § Arbetsgivare, befälhavare, uppdragsgivare, skolhuvudmän och praktikgivare ska genomföra en undersökning och riskbedömning med särskild hänsyn till att arbetsuppgifter och skoluppgifter kan komma att utföras av minderåriga som ännu inte är fysiskt och psykiskt mogna. Undersökningen och riskbedömningen ska ta hänsyn till minderårigas fysiska och psykiska mognad, ålder och förutsättningar i övrigt.

Ny undersökning och riskbedömning ska genomföras när verksamheten förändras så att riskerna för minderåriga påverkas.

Om det finns ett skyddsombud eller ett elevskyddsombud ska ombuden få möjlighet att delta i undersökningar och riskbedömningar och yttra sig över valet av arbetsuppgifter för minderåriga.

Medicinska kontroller

4 § Arbetsgivare, befälhavare, uppdragsgivare, skolhuvudmän och praktikgivare ska se till att regelbundna medicinska kontroller görs av den minderåriga om det behövs för att bedöma risker beträffande en minderårigs säkerhet, fysiska eller psykiska hälsa eller utveckling. Kontrollerna får inte medföra några kostnader för den minderåriga.

Tiden mellan kontrollerna ska anpassas till riskernas karaktär och till den undersöktes hälsotillstånd och mognad.

Åtgärder

5 § Arbetsgivare, befälhavare, uppdragsgivare, skolhuvudmän och praktikgivare ska innan arbetet eller utbildningen påbörjas vidta de åtgärder som behövs enligt riskbedömningen och utförd medicinsk kontroll.

Information till skyddsombud

6 § Skyddsombud, om sådant finns, ska underrättas om vilka arbetsuppgifter den minderåriga ska utföra.

Ensamarbete

7 § Arbetsgivare, befälhavare, uppdragsgivare, skolhuvudmän och praktikgivare får aldrig låta en minderårig utföra en sådan riskfylld arbetsuppgift som finns uppräknad i bilaga 2 som ensamarbete.

Introduktion, information och handledning

8 § Arbetsgivare, befälhavare, uppdragsgivare, skolhuvudmän och praktikgivare ska se till att den minderåriga får en introduktion med information om arbetsuppgifterna och dess risker och försäkra sig om att den minderåriga har förstått informationen.

Arbetet ska utföras under ledning och tillsyn av en lämplig person som har fyllt 18 år och har kunskaper om arbetet. Det ska finnas rutiner för hur introduktion och handledning ska gå till.

Förbjudna arbetsuppgifter

9 § Det är förbjudet för arbetsgivare, uppdragsgivare, befälhavare, skolhuvudmän och praktikgivare att låta minderåriga utföra de riskfyllda arbetsuppgifter som finns uppräknade i bilaga 2 om inte villkoren för undantag enligt bilagan är uppfyllda.

Arbets- och vilotider

10 § Vårdnadshavarna avgör arbetstiden för minderåriga som utför mycket lätta och ofarliga arbetsuppgifter inom verksamheter som bedrivs av en familjemedlem utan andra anställda.

11 § När en arbetsgivare eller uppdragsgivare anlitar minderåriga gäller följande arbets- och vilotidsregler.

1. Arbetet får totalt omfatta högst 8 timmar per dag och högst 40 timmar per vecka.

När det behövs med hänsyn till arbetsuppgifternas natur eller arbetsförhållandena i övrigt får arbetstiden i stället uppgå till 8 timmar per dag i genomsnitt under en period om sju dagar och veckoarbetstiden uppgå till 40 timmar per vecka i genomsnitt under en period om fyra veckor.

2. Den minderårige ska ha en sammanhängande ledighet från arbetet under varje period om sju dagar (veckovila). Så långt det är möjligt ska ledigheten omfatta två sammanhängande dagar och vara förlagd till veckoslut. Veckovilan får inte understiga 36 timmar.

Bestämmelser om nattvila för minderåriga finns i 5 § lagen (1998:958) om vilotid för sjömän och 11 § lagen (2016:960) om arbetstid vid inlands-sjöfart. Rätten till nattvila i enlighet med bestämmelserna i dessa lagar ska också gälla för minderåriga som inte omfattas av de lagarnas tillämpningsområden.

Reglerna i första stycket gäller oavsett om arbetstiden rubriceras som ordinarie arbetstid, övertid, mertid eller jourtid.

12 § Arbetsgivare eller uppdragsgivare ska ordna med en rast om minst 30 minuter, om möjligt sammanhängande, senast efter fyra och en halv timmes arbete.

Arbetstid vid arbete åt olika arbetsgivare

13 § Arbetstiden vid arbete åt olika arbetsgivare och uppdragsgivare ska beaktas vid beräkningen av den tillåtna arbetstiden enligt 11 § första stycket punkt 1. Arbetsgivare och uppdragsgivare som anlitar en minderårig som under samma tidsperiod utför arbete åt annan arbetsgivare, uppdragsgivare eller praktikgivare som avses i 14 § ska, vid beräkningen av den tillåtna arbetstiden, dra ifrån den tid som den minderåriga arbetar för den andre.

Vid tillämpningen av första stycket får minderåriga som utför arbete åt sådan praktikgivare som avses i 14 § anlitas till ytterligare 20 timmars arbete per vecka oavsett om den minderåriga är anställd inom ramen för sin praktik eller inte. Av dessa ytterligare 20 timmar får upp till 8 timmar förläggas till en och samma dag.

Arbets- och vilotider

14 § För arbete som utförs åt praktikgivare inom ramen för en utbildning för kombinerad undervisning och praktik gäller reglerna om arbetstider i 10–13 §§ oavsett om den minderåriga anställts eller inte.

Vid beräkning av arbetstid som avses i första stycket ska tiden som den minderåriga deltar i läroled skolundervisning läggas till den tid som den minderåriga utför arbete åt praktikgivaren i den utsträckning arbete och sådan undervisning har förlagts till samma vecka.

Praktikgivaren ansvarar för att arbetstiden beräknad enligt första stycket inte överskrids.

Fartygsarbete inom fiskerinäringen

15 § För äldre barn får arbete vid sidan av skolan inte gå ut över skolarbetet eller hindra dem från att tillgodogöra sig undervisningen.

När äldre barn utför arbete på fartyg inom fiskerinäringen gäller dessutom 16–21 §§.

Undersökning och riskbedömning

16 § Vid undersökningen och riskbedömningen för äldre barn ska det bedömas om arbetet kräver ett stort ansvarstagande eller är fysiskt eller psykiskt tungt.

Information till vårdnadshavare

17 § Arbetsgivare och uppdragsgivare som låter äldre barn utföra arbete ska informera vårdnadshavarna om arbetsuppgifterna, deras risker och eventuella skyddsåtgärder.

Vårdnadshavares medgivande

18 § För att få anlita äldre barn att utföra arbete ska arbetsgivare och uppdragsgivare försäkra sig om att vårdnadshavare har lämnat sitt medgivande.

Arbets- och vilotider

19 § Vårdnadshavarna avgör arbetstiden för äldre barn som utför mycket lätta och ofarliga arbetsuppgifter inom verksamheter som bedrivs av en familjemedlem utan andra anställda.

20 § Arbetsgivare eller uppdragsgivare får inte låta äldre barn utföra arbete mellan klockan 20 och 06.

21 § När arbetsgivare eller uppdragsgivare anlitar äldre barn gäller även följande arbetstidsregler.

1. Den minderåriga ska ha minst 14 timmars sammanhängande ledighet från arbetet för nattvila under varje period om 24 timmar (dygnsvila).

2. Vilotiden ska förläggas till tid som är fri från schemalagd undervisning.

3. Den minderåriga ska ha minst fyra veckors sammanhängande ledighet från arbetet varje kalenderår. Ledigheten ska förläggas till tid som är fri från schemalagd undervisning.

4. Arbete som utförs under skollov som är minst en vecka tillsammans med lördag och söndag får totalt omfatta högst 7 timmar per dag och högst 35 timmar per vecka.

5. Arbete som utförs under skolvecka får totalt omfatta högst 2 timmar per skoldag eller 7 timmar per skolfri dag och högst 12 timmar per skolvecka.

4 kap. Kompletterande regler för fartyg som omfattas av SOLAS, EU-direktiv för passagerarfartyg¹ eller EU-direktiv för fiskefartyg²

Buller

1 § Svenska fartyg som har en bruttodräktighet över 500 ska konstrueras för att minska buller ombord och för att skydda arbetstagare från buller i enlighet med IMO-koden om bullernivåer på fartyg.

Punkt 4.2 i koden ersätts av bilaga 1, maximala ljudnivåer i olika utrymmen ombord.

2 § Utländska fartyg som omfattas av SOLAS och av EU-direktiv för fiskefartyg och som används till sjöfart inom Sveriges sjöterritorium ska konstrueras för att minska buller ombord och för att skydda arbetstagare från buller i enlighet med IMO-koden om bullernivåer på fartyg.

3 § Utländska fartyg av klass B–D som omfattas av Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2019:120) om passagerarfartyg på inrikes resa och som används till sjöfart inom Sveriges sjöterritorium, ska vara konstruerade för att minska buller ombord och för att skydda arbetstagare från buller i enlighet med IMO-koden om bullernivåer på fartyg.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/45/EG av den 6 maj 2009 om säkerhetsbestämmelser och säkerhetsnormer för passagerarfartyg, i lydelsen enligt kommissionens direktiv (EU)2016/844.

² Rådets direktiv 97/70/EG av den 11 december 1997 om att införa harmoniserade säkerhetsregler för fiskefartyg som har en längd av 24 meter och däröver i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG)219/2009.

Första stycket gäller dock inte fartyg som är byggda före den 1 januari 2018 eller som har en bruttodräktighet mindre än 1 600. (TSFS 2019:123)

4 § För andra utländska fartyg av klass B–D som omfattas av Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2019:120) om passagerarfartyg på inrikes resa än de som avses i 3 §, ska åtgärder vara vidtagna för att minska maskinbuller till en acceptabel nivå när de används till sjöfart inom Sveriges sjöterritorium.

Om detta buller inte kan minskas tillräckligt ska den störande bullerkällan på lämpligt sätt vara isolerad eller avskärmad eller en tillflyktsplats undan bullret vara anordnad om utrymmet behöver vara bemannat. Hörselskydd ska tillhandahållas för personal som behöver gå in i sådana utrymmen.

Första och andra styckena gäller dock inte fartyg som är byggda före den 1 juli 1998. (TSFS 2019:123)

Arbete i slutna utrymmen

5 § På fartyg som omfattas av SOLAS kapitel I ska det finnas lämplig portabel mätutrustning för att åtminstone kunna mäta koncentrationer av syre, brännbara gaser eller ångor, svavelväte och kolmonoxid före inträdet i slutna utrymmen.

Funktionskontroll av mätutrustningen ska kunna genomföras före användning och det ska finnas rutiner för kalibrering av mätutrustningen.

Allmänna råd

För vägledning vid val av mätinstrument se IMO riktlinje MSC.1/Circ.1477 "Guidelines to facilitate the selection of portable atmosphere testing instruments for enclosed spaces as required by SOLAS regulation XI-1/7".

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

(TSFS 2019:56)

1. Denna författning träder i kraft den 1 november 2019 i fråga om 2 kap. 47 § och i övrigt den 1 augusti 2019.

2. Genom denna författning upphävs Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2009:119) om arbetsmiljö på fartyg.

4. Sjöfartsverkets och Transportstyrelsens beslut som gäller då denna författning träder i kraft gäller även efter ikraftträdandet av denna författning. Sjöfartsverkets beslut ska anses ha meddelats av Transportstyrelsen och gäller till dess Transportstyrelsen meddelar ett nytt beslut eller giltighetstiden för beslutet går ut.

(TSFS 2019:123)

Denna författning träder i kraft den 21 december 2019.

(TSFS 2022:59)

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2022.

Bilaga 1. Maximala och rekommenderade maximala ljudnivåer ombord

Värdena i nedanstående tabell omfattar ljud från fasta installationer och drift av fartyget. Ljud med kort varaktighet får överskrida nivåerna.

Arbetsutrymme	Maximal ljudnivå dB(A)
<i>Maskinutrymmen</i>	
Maskinrum	110
Kontrollrum	75
Verkstäder	85
Ej specificerade arbetsutrymmen	85
Normalt ej bemannade utrymmen	90
<i>Navigationsutrymmen</i>	
Inomhus på brygga, navigationsutrymme och i radarrum	65
Utomhus på bryggvinge och med öppet fönster	70
Radiohytt	60
<i>Bostadsutrymmen</i>	
Sovhytter och sjukvårdsutrymme	55
Kontor	60
Mässar och dagrum	60 (65*)
Träningslokaler och omklädningsrum	65 (60**)
Däcksutrymmen för fritid	75
<i>Kök och serveringsutrymmen</i>	
Kök utan utrustning i drift	75
Serveringsutrymme och proviantrum	75

För fartyg kölsträckta före den 1 mars 1974 och som därefter inte genomgått någon omfattande ombyggnad, gäller värdena i ovanstående tabell i den mån det är praktiskt möjligt.

* fartyg byggda 1 mars 1974 till 1 januari 2006

** fartyg med ett brutto över 10 000

Bilaga 2. Riskfyllda arbetsuppgifter som enligt 3 kap. 9 § är förbjudna för minderåriga med de undantag som anges i kolumn 2 och 3

Förbjudna arbetsuppgifter	Tillåtet om arbetsuppgiften – ingår i undervisning som är förlagd till en skollokal eller någon annan plats som är anordnad särskilt för undervisning, eller – ingår i handledarledd praktik.	Tillåtet om arbetsuppgiften – utförs av minderåriga som fullgjort gymnasieutbildning eller likvärdig utbildning för arbetsuppgiften.
---------------------------	---	---

I. Agens

1. Arbete med avloppsvatten, avloppsslam eller latrin i öppen hantering så att det finns risk för smitta.	X	X
2. Arbete som kan medföra särskild risk för kontakt med smittämnen som tillhör riskklass 2 enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter om smittrisker.	X	X
3. Arbete med kvarts eller kvartshaltigt material om det krävs att arbetstagaren ska genomgå medicinsk kontroll enligt föreskrifter från Arbetsmiljöverket.	X	X
4. Arbete med elfasta keramiska fibrer, specialfibrer eller kristallina fibrer om det krävs att arbetstagaren ska genomgå medicinsk kontroll enligt föreskrifter från Arbetsmiljöverket.	X	X
5. Arbete som medför att arbetstagaren kan utsättas för aromatiska polycykliska kolväten i sot, tjära, beck, rök eller damm.	X	X
6. Hälsofarliga kemiska produkter Arbete med kemiska produkter eller farliga ämnen som bildas under arbete och som uppfyller kriterierna för klassificering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 i en eller flera av följande faroklasser och farokategorier med en eller flera av följande faroangivelser. Akut toxicitet, kategori 1, 2 eller 3 H300: Dödligt vid förtäring	X	X

Förbjudna arbetsuppgifter	Tillåtet om arbetsuppgiften – ingår i undervisning som är förlagd till en skollokal eller någon annan plats som är anordnad särskilt för undervisning, eller – ingår i handledarledd praktik.	Tillåtet om arbetsuppgiften – utförs av minderåriga som fullgjort gymnasieutbildning eller likvärdig utbildning för arbetsuppgiften.
<p>H310: Dödligt vid hudkontakt H330: Dödligt vid inandning H301: Giftigt vid förtäring H311: Giftigt vid hudkontakt H331: Giftigt vid inandning</p> <p>Hudsensibiliserande, kategori 1, underkategori 1A eller 1B H317: Kan orsaka allergisk hudreaktion Luftvägssensibiliserande, kategori 1, underkategori 1A eller 1B H334: Kan orsaka allergi- eller astmasymtom eller andningssvårigheter vid inandning</p> <p>Cancerogenitet kategori 1A, 1B eller 2 H350: Kan orsaka cancer H351: Misstänks kunna orsaka cancer Förbudet gäller inte enstaka påfyllningar med bensin i fordon eller motorredskap, som den minderåriga använder i arbetet.</p> <p>Mutagenitet i könsceller kategori 1A, 1B eller 2 H340: Kan orsaka genetiska defekter H341: Misstänks kunna orsaka genetiska defekter Reproduktionstoxicitet, kategori 1A, 1B eller 2 H360: Kan skada fertiliteten eller det ofödda barnet³ H361: Misstänks kunna skada fertiliteten eller det ofödda barnet</p> <p>Frätande på huden, kategori 1A, 1B eller 1C H314: Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon</p>		

³ 1 Gäller även när H360 och H361 följs av F, f, D och d i olika kombinationer.

Förbjudna arbetsuppgifter	Tillåtet om arbetsuppgiften – ingår i undervisning som är förlagd till en skollokal eller någon annan plats som är anordnad särskilt för undervisning, eller – ingår i handledarledd praktik.	Tillåtet om arbetsuppgiften – utförs av minderåriga som fullgjort gymnasieutbildning eller likvärdig utbildning för arbetsuppgiften.
<p>Förbudet gäller inte arbete med produkter i kategori 1B och 1C av den art att risken att skadas är minimal.</p> <p>Specifik organtoxicitet vid enstaka exponering, kategori 1 eller 2 H370: Orsakar organskador H371: Kan orsaka organskador</p> <p>Specifik organtoxicitet vid upprepad exponering, kategori 1 eller 2 H372: Orsakar organskador genom lång eller upprepad exponering H373: Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.</p>		
<p>6 a. Kemiska produkter med fysikaliska faror Arbete med kemiska ämnen, blandningar, explosiva föremål eller ämnen som bildas under arbete och som uppfyller kriterierna för klassificering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 i en eller flera av följande faroklasser och farokategorier med en eller flera av följande faroangivelser.</p> <p>Brandfarlig gas, kategori 1 eller 2 H220: Extremt brandfarlig gas H221: Brandfarlig gas</p> <p>Explosiva ämnen och blandningar, kategorierna ”Instabila explosiva ämnen och blandningar” eller explosiva ämnen och blandningar i riskgrupperna 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 och 1.5 H200: Instabilt, explosivt H201: Explosivt. Fara för massexplosion. H202: Explosivt. Allvarlig fara för splitter och kaststycken H203: Explosivt. Fara för brand, tryckvåg eller splitter och kaststycken</p>	X	X

Förbjudna arbetsuppgifter	Tillåtet om arbetsuppgiften – ingår i undervisning som är förlagd till en skollokal eller någon annan plats som är anordnad särskilt för undervisning, eller – ingår i handledarledd praktik.	Tillåtet om arbetsuppgiften – utförs av minderåriga som fullgjort gymnasieutbildning eller likvärdig utbildning för arbetsuppgiften.
<p>H204: Fara för brand eller splitter och kaststycken. H205: Fara för massexplosion vid brand.</p> <p>Självreaktiva ämnen och blandningar, typ A, B, C eller D och Organiska peroxider, typ A eller B H240: Explosivt vid uppvärmning H241: Brandfarligt eller explosivt vid uppvärmning H242: Brandfarligt vid uppvärmning</p> <p>Aerosoler, kategori 1 H222: Extremt brandfarlig aerosol *.</p> <p>Brandfarlig vätska, kategori 1 eller 2 H224: Extremt brandfarlig vätska och ånga. H225: Mycket brandfarlig vätska och ånga* * Förbudet gäller inte arbeten med kemiska ämnen eller blandningar med faroangivelse H222 eller H225 om det är av den art att risken att skadas är minimal.</p>		
<p>7. Arbeta med bekämpningsmedel som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur och som endast får användas för yrkesmässigt bruk eller vars hantering kräver särskild kunskap.</p>	X	
<p>8. Arbeta med bly eller blyhaltigt material om det krävs att arbetstagaren ska genomgå medicinsk kontroll.</p>	X	
<p>9. Arbeta som kan medföra risk för kontakt med smittämnen som tillhör riskklass 3 eller 4 enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter om smittrisker.</p>		

Förbjudna arbetsuppgifter	Tillåtet om arbetsuppgiften – ingår i undervisning som är förlagd till en skollokal eller någon annan plats som är anordnad särskilt för undervisning, eller – ingår i handledarledd praktik.	Tillåtet om arbetsuppgiften – utförs av minderåriga som fullgjort gymnasieutbildning eller likvärdig utbildning för arbetsuppgiften.
10. Arbete som bara får utföras efter särskilt tillstånd av Transportstyrelsen enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter om hygieniska gränsvärden.		
11. Arbete med asbest eller asbesthaltigt material.		

II. Arbetsmetoder och arbeten

1. Arbete i miljöer som medför att den minderåriga kan utsättas för sådana farliga ämnen att andningsskydd krävs.	X	X
2. Hantering av utrustning för produktion, lagring eller användning av komprimerade, kondenserade eller upplösta gaser.	X	X
3. Tillverkning eller bearbetning av metallegeringar eller andra ämnen med särskild antändningsrisk, såsom metallegeringar med hög magnesiumhalt eller därmed jämförbara lättantändliga ämnen.	X	X
4. Skärning och svetsning med gas, elektricitet eller laser.	X	X
5. Arbete i slutna utrymmen där det kan förekomma gas eller ånga i hälsofarliga halter, brandfarlig gas eller ånga eller farligt låg halt av syre.	X	X
6. Framställning och hantering av anordningar, fyrverkeriartiklar och andra föremål som innehåller explosiva varor och sprängmedel enligt förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor.	X	X

Förbjudna arbetsuppgifter	Tillåtet om arbetsuppgiften – ingår i undervisning som är förlagd till en skollokal eller någon annan plats som är anordnad särskilt för undervisning, eller – ingår i handledarledd praktik.	Tillåtet om arbetsuppgiften – utförs av minderåriga som fullgjort gymnasieutbildning eller likvärdig utbildning för arbetsuppgiften.
<p>7. Arbete med maskiner och anordningar där risken för personskador vid kontakt med deras rörliga eller bearbetande delar vid korrekt användning inte är försumbar eller där det finns risk för att allvarlig personskada uppstår vid felaktig användning.</p> <p>Förbudet gäller inte maskiner eller anordningar där riskerna är förebyggda genom tekniska skyddsåtgärder så att farliga rörliga delar inte är åtkomliga. Maskinerna ska vara konstruerade så att rörelsen automatiskt stannar innan man kan komma in i riskområdet.</p> <p>Allmänna råd: Exempel på sådana maskiner som i regel inte omfattas av förbudet i bestämmelsen på grund av att risken inte är sådan som anges i bestämmelsens första stycke är handhållna elvispar och symaskiner som inte är avsedda för industriellt bruk.</p>	X	X
<p>8. Arbete med maskindrivna lyftanordningar, linbanor eller liknande transportanordningar.</p> <p>Förbudet gäller inte för manövrering av permanent anordnade tryckknappshissar. Förbudet gäller inte heller manövrering av telfer, lyftblock eller dylikt för att lyfta enhetslaster med väldefinierade lyftpunkter som understiger 25 kg.</p>	X	X
<p>9. Arbete som förare eller operatör av lyftande truckar.</p>	X	X
<p>10. Arbete med lastning, lossning och förtöjning av fartyg.</p> <p>För minderåriga gäller förbudet inte manuell lastning, lossning eller förtöjning av fartyg hos vilka skrovet är kortare än tolv meter.</p>	X	X

Förbjudna arbetsuppgifter	Tillåtet om arbetsuppgiften – ingår i undervisning som är förlagd till en skollokal eller någon annan plats som är anordnad särskilt för undervisning, eller – ingår i handledarledd praktik.	Tillåtet om arbetsuppgiften – utförs av minderåriga som fullgjort gymnasieutbildning eller likvärdig utbildning för arbetsuppgiften.
11. Tillsyn och reparation av tryckkärl, rörledningar, vakuumkärl och cisterner som enligt föreskrifter från Arbetsmiljöverket ska besiktas.	X	X
12. Arbete där det finns en risk att ramla ned och där höjden över marken eller motsvarande plan är mer än 3,5 meter. Förbudet gäller även om nedstörtningsrisken är förebyggd med livlina, liggstege eller liknande. Förbudet gäller inte om skyddsräcke eller likvärdig skyddsanordning finns.	X	X
13. Arbete på eller i närheten av spänningsförande del av en elektrisk starkströmsanläggning eller anordning. Förbudet gäller inte om spänning, strömstyrka eller frekvens är ofarlig för person.	X	X
14. Arbete med smittförande, biologiskt eller radioaktivt avfall samt läkemedelsavfall. Med smittförande avfall jämställs avfall som misstänks vara smittförande.	X	X
15. Omhändertagande av avlidna.	X	X
16. Arbete med farliga eller giftiga djur.	X	X
17. Arbete som är styrt av det tekniska systemet, så kallat starkt styrt arbete, som gör att den minderåriga inte själv kan reglera sin arbetstakt.	X	X
18. Arbete som utförs under vatten (dykeriarbete) eller under förhöjt tryck i en tryckkammare eller liknande.		

Förbjudna arbetsuppgifter	Tillåtet om arbetsuppgiften – ingår i undervisning som är förlagd till en skollokal eller någon annan plats som är anordnad särskilt för undervisning, eller – ingår i handledarledd praktik.	Tillåtet om arbetsuppgiften – utförs av minderåriga som fullgjort gymnasieutbildning eller likvärdig utbildning för arbetsuppgiften.
19. Transport av pengar och värdehandlingar till eller från penninginrättningar eller annat utrymme utanför arbetsstället.		
20. Bevakningsarbete enligt lagen (1974:191) om bevakningsföretag och lagen (2013:283) om bevakning ombord på svenskt fartyg.		